

Z českých vlastí

Z pardubického letiště. Pardubičtí aviatikové konají přípravy k nastávající sezóně, jež — jak možno dle informací našich posoudit — přinese pro českou aviatiku pozoruhodné výkony. Senior českých aviatiků inž. Kašpar dokončil montáž svého 70 HP. Daimlerova motoru do nového letadla vlastní konstrukce a výroby a v nejbližších dnech započne již s pokusnými lety. Zatím, aby nevyšel z "trainingu," létal několikrát na "Bleriotu," s nímž loňského roku provedl řadu zdařilých letů veřejných. Druhý nadějný aviatik pan Eug. Čihák, jenž jest majitelem dvou aparátů: 1. jednoplošniku Sanliuere s motorem Darracq o 60 HP. a jednoplošniku vlastní výroby s 35 HP. motorem Auzam, provedl několik pěkných kruhových letů, jež opravňují k naději, že sympatický "Eugen" rychle pokračovati bude ve klépech svého mistra a učitele inž. Kašpara. V minulých dnech provedl tři velmi pěkné kruhové lety, z nichž poslední ve výši as 30 m., když postřehl byl nehodu, jež pro něho na štěstí skončila bez újmy, při níž však značně poškozen byl aparát, takže úprava jeho vyžadovati bude 2 až 3 dny času. Aviatik letěl právě kolem lesíku a mnil zatočiti k hangarům, když motor náhle počal vypovídat. Z výše as 30 m. učinil aviatik prudký sestup podobný pádu a přistál právě do hluboké bažiny. Přítomní diváci na letišti vzkřikli leknetím, neboť pád skutečně vypadal katastrofálně. Oblak páry — vzniklý střiknutím vody na teplé válec motoru, zahubil na okamžik vše v mlhu, vo-da a bahno stříkaly do značné výše, aviatik pak zmizel pod troskami aparátu. První, jenž přispěl svému příteli na pomoc, byl aviatik Očenáček, těsně sledován neuvěřitelným členem aviatického družstva baronem Krausem, inž. Kašparem a m. j. Doběhnouše místa konstatovali přítelé aviatika s potěšením, že nehoda skončila pro "Eugena" zcela šťastně. Byl sice zcela promočený vodou a bahnem, ale jinak bez újmy. Poškozený aparát s náhahou dosti značnou odvezen byl později do hangaru. Pan Očenáček zahájil již také se svým mohutným jednoplošníkem pojiždné pokusy na letišti pardubickém. V minulých dnech konány pokusy s pasažery, z nichž jedním byl také inž. Kašpar a sport. red. Kalva. Ač aparát značně byl zatížen, nepozorovaně níždný úbytek rychlosti, ač rozjížděno bylo na terainu dosti měkkém. Bohužel, že jedno z rozjížděcích kol, jež na nerovné půdě se zdeformovalo, učinilo dalším pokusům konec, ježto rezervní kolo nebylo možno získat.

— Pan Barthel odsouzen již přes týden k nečinnosti, ježto dosud neukončil opravu svého poškozeného aparátu. — Ježto se vyskytovaly četné případy, že obecnost, ne-dbajíc upozorňování, procházelo různými směry letiště, ohrožuje tak bezpečnost svoji i letců, vydal městský úřad na žádost aviatického družstva vyhlášku, podepsanou starostou města p. inž. Prokopem, dle které vstup na letiště jest přísně zakázán, a také družstvo, ani aviatikové neboufou naprosto žádné zodpovědnosti při nahodilých úrazech osob, zákazu tohoto neuposlechnuvších. Opatření toto nutno jen schvalovat, a podala tím městská rada pardubická nový důkaz plného porozumění pro snahy družstva.

Otevření hrobu sv. Václava. — Nedávno zesnulý probost metropolitní kapitoly msgr. Antonín Hora vnoval r. 1905 obnos 100,000 korun, aby byl znovu zřízen u sv. Vítů oltář svatováclavský. Aby mohlo být určení odkazu provedeno, bylo zapotřebí ostatky sv. Václava především vyzvednout z dosavadního oltáře, jelikož má být pro ně zřízena podobná asi schránka jako svatojanská. Proto byl v úterý 4. dubna ráno hrob doavádnutí otevřen, což se stalo za přítomnosti karolína Skrbenského, místopředsedy hr. Thuna, členů kapitoly, konzervátora Herala, architekta Hilberta a mnoha jiných osobností duchovního i světského stavu. Nynější oltářní mense mramorovou dal odtáhnout r. 1671 teh-

dejší arcibiskup Matouš Sobek z Bilenberka. Po odstranění obou velikých mramorových desek oltářního stolu, objevily se uprostřed obdélníkový prostor, vyzděný pískovcovými kvádry. Obezdní toto pochází z mense původního gotického oltáře, zřízeného r. 1367. Na dně prostoru viděti bylo zřetelně uprostřed ztrouchnivělých prken malý, domečkovitý gotický relikvíář, na zámeček uzavřený, uvnitř žlutavým hedvábím vylepený, zevně rouškou z desinované tkáňe zastřený a šňůrami zatažený; shledalo se, že jest dřevěný a značně ztrouchnivělý. Při vyzvednutí se rozpadl, ale v něm nalezeno bylo několik dobře zachovaných kostí ostatků sv. Václava. — Kromě většit trublice, do níž arcibiskup Sobek r. 1671 vložil dal starší domečkovitý relikvíář, nalezeny byly: olovná krabička s ostatky, zlomek pečeti Jana Očka z Vlašimi s částí listiny, na pergamentu psané, renesanční emailová kasetka s ostatky, zhytky vzorkovaných látek a j. Vše je, vyjma renesanční relikvíář, ve velmi sešlém stavu. Nalezené památky budou zevrubně prozkoumány a popisány. Ostatky byly vzaty karolína Skrbenským v uschování a budou přístupny s celým náležením archeologickému bádání. — K náležením svatováclavských ostatků při pojímání: Překvapení způsobilo, že v oltářní mense ve schránce staré přes 500 let nebyla nalezena lebka sv. Václava ani zápisu o ní. Ve středu 5. dubna byla však lebka nalezena. Kanovník dr. Podlah vzpomněl si, že v letech 70. stavitel svatováclavského domu architekt Mocker umístil relikvíáře s ostatky svatých v hlavní oltářní domě. Bylo tudíž ihned pátráno a nalezena schránka označená jménem sv. Václava. V relikvíři našla se lebka sv. Václava, jak tomu nasvědčuje přiložený nápis. Lebka byla z mense oltářní vyjmuta v 17. století. Dle úsudku prof. dra. Hnatka náležela lebka muži mladému, čímž se potvrzuje názor prof. Pekaře o stáří sv. Václava. Kromě tohoto nálezu lebky byl učiněn současně jiný neméně zajímavý nález. Architekt Hilbert našel při pátrání pod hlavní oltářní kaple sv. Václava prohlubeň, v níž byla uložena velká olovná rakev, asi 2 metry dlouhá a 70 cm široká. Rakev, která je úplně hladká, jest však bez nápisu. Za přítomnosti kanovníka dra. Podlahy byla z rakevy vyňata olovná deska, na níž je velikým gotickým písmem napsáno, že r. 1348 v druhém roce panování Karla IV. za arcibiskupa Arnošta z Pardubic atd. byla zem, v níž spočívaly ostatky sv. Václava, do této rakevy vložena. Po roce 1000. byly totiž ostatky svatováclavské přeneseny ze Staré Boleslavi na hrad pražský a aby nepřišlo nic na zmar, byly i se zemí vloženy do olovné rakevy. Některé kosti byly zvlášť uloženy v rakvičce pod hlavní oltářem. Snad budou ještě v prsti, nalezenější se v rakvi, nalezeny některé kosti. Po velikonočních svátcích bude se v práci pokračováti.

Veliké odkazy š. Šimanové do bročinným a národním účelům. — Ve středu 5. dubna zemřela na Smíchově sl. Marie Šimanová, soukromnice a sestra zesnulého pokladníka Budějovické spořitelny, p. Václava Šimana, která dle poslední vůle ze dne 4. května 1910 sepsané a uložené v kanceláři advokáta dra. Karla Fabrise na Smíchově odkázala: Ústřední Matici Školské 25,000 K, Národní jednotě Pošumavské 10,000 K, Národní jednotě Severočeské 10,000 K, Spolku Komenský v Vídní 10,000 K, Místnímu odboru Ústřední Matice Školské v Českých Budějovicích 5,000 K, Zemskému spolku pro výchovu a opatrování slepých v království Českém 1,000 K, České dětské nemocnici 1,000 K, Chudým města Smíchova 1,000 K, Zesnulá sl. Šimanová, která žila velice skromně, ve lžečnosti své značnou část svého jmění odkázala takto k účelům národním a dobročinným. Poslední vůle ze dne 4. května 1910 sice dosud prohlášena nebyla, — ale poslední vůle tato jest v kanceláři dra. Fabrise uložena a bude k prohlášení soudu předložena.

Podstata po B. Knappferovi. Zemský soud na žádost příbuzných malíře Knappfera, který dle zpráv

v listopadu m. r. v Jaderském moři se utopil, vypsal řízení na zjištění jeho smrti. Kdo by co bližšího o zmizení věděl, ať to oznámí soudu, anebo opatrovníku zmizelého, p. c. r. K. Dimmerovi na Smíchově do dne 1. července 1911.

Vylidňování jižních Čech. Sociálně - demokratický Jihočeský Dělník sestavil podle posledního sčítání lidu řadu dat o vylidňování jižních Čech. Vypočítává 85 jihočeských obcí z okresů budějovického, trhobovického, hlubockého, lomnického, táborského a soběslavského, ve kterých počet obyvatel stěží klesl. V některých z těchto obcí klesl počet obyvatelstva až na třetinu. Tak čítala obec Lišnice v soudním okresu hlubockém r. 1900 440 obyvatel, letos má jen 152 obyvatel, 288 jich ubylo. Obec Jaroslavice v též okresu klesla ze 449 na 229 obyvatel, tedy o 220, obec Hluboká v okr. trhobovickém s 905 na 565 obyvatel, tedy o 340, obec Ševětín na Lomnicku s 623 na 260 obyvatel, tedy o 363, obec Olešnice na Hlubocku s 810 na 518 obyvatel, tedy o 292, Drahněnice na Tábořsku s 219 na 110 obyvatel atd. Z větších míst jihočeských vykazuje úbytek obyvatelstva Týn n. Vlt. o 202, Chotouzin o 150, Chýnov o 217, Jistebnice o 39. Nejohroženější jsou číslíce z Tábořska, 43 obce vykazuje úbytek 1970 obyvatel a jen 19 obcí tohoto okresu (vyjmaje Tábor s přírůstkem 1222 obyvatel) vykazuje přírůstek 870 obyvatel. Právo Lidu k tomu poznamenává: Porovnali jsme několik těchto údajů z výsledky sčítání lidu před dvaceti lety, z čehož jsme seznali, že tento hromadný útlék českého lidu z jižních okresů je zjevem, který se objevuje teprve v posledním desetiletí. Na př. v ševětíně r. 1890 napočteno 639 obyvatel, po 10 letech do r. 1900 ubylo 16 a za dalších 10 let — 363! Lišnice měla v roce 1890 480 obyvatel, za 10 let klesla o 40, za dalších 10 let o 288. Jaroslavice při předposledním sčítání klesly o 3, při posledním o 220 obyvatel, Hluboká při sčítání v r. 1900 stoupla o 43, při posledním sčítání klesla o 340. Takovou katastrofu uválila na jihočeský venkovský lid agrární politika drahoty a vysokých cel, politika sledující jedině zájmy velkostatkářů. Jihočeský král Schwarzenberg jaktžliv tolik bohatství nevytěžil ze svých velkostatků, jako v posledních letech drahoty — ale také jihočeský proletariát ještě nikdy nebyl tak hromadně štván ze země do ciziny bídou a hladem, jako v posledních letech.

Soudní přelíčení se 17 členy ústředního výboru Volné Myšlenky v Praze zahájeno bylo v minulých dnech u zemského trestního soudu (Praha, Karlovo nám.) v senátní síni č. 46. Líčení je rozvrženo na dva dny. Záloba zní na trestní porušení paragrafů 4, 12 a 36. spolčovacího zákona. Obhajebce žalovaných je advokát dr. Bouček. — Vzhledem k očekávanému návalu posluchačstva byla zvlášť upravena senátní síň. — Žalování jsou pp. dámy: Julius Myslík, Josef Růžička, dr. Theodor Bartošek, Karel Pelant, Karel Ryba, dr. Frant. Loskot, Frant. Hanuš, Vilém Hofer, Jaromír Jiromouček, Zdenka Kadeřábková, Bohumil Novák, Ludmila Nováková, Adolf Raec, Ant. Rejč, František Tauber, Karel Tuček, František Voják.

Rakouský pavilon na mezinárodní výstavě umělecké v Římě byl 4. dubna za přítomnosti královských manželů italských slavnostně otevřen. Pavilon, zbudovaný architektem Hoffmannem, je skvělým dílem moderní pavilónové architektury; některé listy na př. Tribuna dávají mu přednost přede všemi ostatními pavilony výstavními. Výstavě českého umění je vyhrazena zvláštní místnost a podle zpráv listův o české výstavě je možno soudit, že generální komisař pro výstavu rakouské umění, ředitel vídeňské moderní galerie Dornhoeffr, jenž osobně v Praze vybíral u českých umělcův obrazy pro výstavu, umístění české výstavy vhodné. Sdělením v Praze vybíral u českých umělcův obrazy pro výstavu, umístění české výstavy vhodné. Sdělením v Praze vybíral u českých umělcův obrazy pro výstavu, umístění české výstavy vhodné.

personálem velvyslaneckým, generální komisaři Dornhoeffr a Depozzi, architekt Hofman, četní rakouští umělci, ministr zahraničních záležitostí di San Giuliano, ministr veřejných prací Sacchi, italský velvyslanec ve Vídni vévoda z Avary, předseda poslanecké sněmovny Marcora, diplomatický sbor, starosta, četní pozvaní hosté se svými dámmi a celá rakouská kolonie. Královští manželé byli před pavilonem uvítáni zástupci úřadů, načež odebrali se do pavilonu, kde se usadili ve fauteuilích. Když choť generálního komisaře Depozziho podala královně nádhernou kytici, pronesl generální komisař Dornhoeffr řeč, ve které prohlásil, že rakouská vláda s radostí přijala pozvání výboru, aby se zúčastnila výstavy, pořádané na oslavu 50-letého výročí sjednocení Itálie, načež královským manželům poděkoval za to, že se dostavili. Král prošel pak s královnou jednotlivými odděleními, při čemž oba blahopřáli generálním komisařům a vystavujícím umělcům.

Stará historie milence, jenž vraždil milenku. — Stěvačský pomocník Jan Hrabák, 21 let starý, zastřelil 17-letou svou milenkou Terzezi Kubínovou letos v únoru, zatím co rodiče její odešli do hostince do taneční zábavy. Milence podle starých mileneckých zvyklostí zastřelil právě milenkou na její přání. O tomto případu kralo se ve středu dne 5. dubna potní líčení u zemského trestního soudu v Praze za předsednictví rady zem. s. Šabaty. Porotci nepřisvědčili však otázce prosté vraždy, takže žalovaný byl odsouzen k vězení v trvání 10 týdnů a 5 posty.

Dvojice vražd odsouzená k trestu smrti. — Porota olomoucká odsoudila v sobotu 1. dubna vrahy vozky bystřického pivovaru Rajmunda Klouba V. Čihálka a A. Knolla k trestu smrti provazem pro zločin loupežného zabití. — R. Knoll pokusil se den na to, v neděli, o sebevraždu. V nestřežené chvíli podrazil si ve své cele ostrou hranou lžice, kterou přelomil, tepny na obou rukou. Sebevražedný pokus byl však záhy pozorován a Knollovi byla poskytnuta lékařská pomoc. Zranění není smrtelné.

"Objektivní spravedlnost" vlády Bienertovy. — Veřejnosti české zůstane utajeno mnoho opatření nynější vlády charakteristických pro její vynášenou "největší možnou objektivnost". Za pouličních výtržností v květnu r. 1908 v Karlových Varech způsobeny byly Slovanské Besedě a mnohým českým občanům, zvláště lékárníku Niessnerovi velké škody na majetku. Pomocí dra. Šámalu obrátili se poškození k místopředsedě a potom i k ministerstvu vnitra, aby obec karlovarská (police je městská) byla přinucena způsobenou škodu nahradit. Jednání se vlekle nekonečně; přes optné intervence prof. Drtiny u bývalého ministra barona Haerdla a všechny sliby nestalo se nic. V květnu tohoto roku hrozil celě věci promlčení. Tu zakročil v min. dnech prof. Drtina znovu jak u ministerského předsedy, tak u ministra vnitra hraběte Wickenburga žádaje, aby úřady neprovozovaly pasivní resistenci. Stížnost konečně byla vyřízena — ale ve smyslu negativním. Sdělení, jež prof. Drtina dostal, zní docela stručně, že rekursům vzpomenu-tým "keine Folge gegeben werden konnte" (nemohlo být vyhověno). Rozumí se, že dr. Šámal jménem poškozených nastoupil nyní cestu soudní.

Železniční katastrofa v Ubersku před odvolacím soudem. — František Klesal, zednický pomocník z Vysokého Mýta, utrpěl při železniční katastrofě u Uberska o váno-cích v roce 1909 těžké zranění, pro které se stal trvale nespôsobilým k vykonávání práce. Poslal proto na železniční erár dvě žaloby o náhradu škody. První z nich v druhé instanci byla projednávána ve středu 5. dubna u vrchního zemského soudu v Praze. Klesal žádal 100,000 Korun bolestného, kte-rýžto nárok snížil později o 40,000 Korun. Obchodní soud uznal v první instanci za právo, že železniční erár je povinen žalobci zaplatit 25,000 K a 5% úroky ode dne podání žaloby a útraty sporu

Vládní domoviny v Montaně.

V Montaně je mnoho tisíc akrů vládních domovníářských pozemků, které sousedí s Chicago, Milwaukee & Puget Sound dráhou. Domoviny ty jsou o 160 akrech a v některých okresech i o 320. Pozemky jsou velice úrodné a vypěstovala se na nich už veliká sklizeň obilí a plodin.

Vyšetřte poměry a podejte žádost dřive, než budou lepší pozemky rozbrány. Popisné letáky se všemi podrobnostmi zašlou se zdarma poštou, požádáte-li o to F. A. Nashe, generálního zástupce pro západ, Chicago, Milwaukee & St. Paul dráhy,

1524 Farnam ul., - - Omaha, Neb.

v částce 1167 K. Z tohoto roz-sudku se však obě strany odvolá-vy. Zalobce trval na zalovaném obnosu 60,000 K, finanční prokuratura zastoupená fin. radou drem-Baumerem, žádala opět snížení přisouzených 25,000 K a upravení útraty. Vrchní zemský soud, ko-najíc o obou odvoláních líčení, vy-nesl rozsudek, kterým se odvolání žalobce odmítá, odvolání finanční prokuratury se však částečně vy-hovuje, takže se náhrada bolest-ného snižuje na 15,000 korun s 5% úroky ode dne podání žaloby. Rozsudek první instance o útra-tách sporu se potvrzuje. Zalobce je povinen hraditi eráru útraty odvolacího líčení v obnosu 143 K. V odůvodnění rozsudku bylo uvedeno, že nesmí být výměr bolest-ného tak značný, aby byl jiní po-vyššen poraněný do jiné společn-ské třídy.

Drobné zprávy české a slovanské

— Pamětní deska Karlu Skřetovi byla zasazena v pravé lodi před hlavní oltářem v kostele sv. Havla na Starém Městě pražském. Má tento nápis: "Zde odpočívá český malíř Karel Skřeta Šotnovský ze Závotic. Naroděn kin, Pa., v nedávném dopisu. "Sto-1610, zde pohřben 1. srpna 1674." Na desce je v barvách proveden Skřetův erb. Deska by-la zasazena péčí soupisné komise a náboženské Matiee.

— "Slavjanstvo", pokrokový, neodvislý žurnál, začal vycházet za redakčního komitétu každý měsí-vo vým 2 letní měsíce. Bude u-silovat o všestranně objektivně se-znamování čtenářů s kulturním, politickým a národohospodář-ským životem všech slovanských národů. Z Čechů budou spoluič-mi v žurnále prof. J. Bidlo, prof. Masaryk. Redakce: Petrohrad, se nemocným lidem přímo od míst-ních jednotelů, ustanovených od — V Praze upoutala na sebe v literárních kruzích aktovka "O Sons Co., 19—25 So. Hoyno ave., lasku" od Anny Fisherové, která Chicago, Ill.

Vyhrál. — "Chci to také zkusit," pravil jsem své manželce, když jsem četl v našem časopisu článek o vašem Hoboku." Tak to praví pan Boleslav Popelavský ze Shamo-Šotnovský ze Závotic. Naroděn kin, Pa., v nedávném dopisu. "Sto-1610, zde pohřben 1. srpna 1674." Na desce je v barvách proveden Skřetův erb. Deska by-la zasazena péčí soupisné komise a náboženské Matiee.

— "Slavjanstvo", pokrokový, neodvislý žurnál, začal vycházet za redakčního komitétu každý měsí-vo vým 2 letní měsíce. Bude u-silovat o všestranně objektivně se-znamování čtenářů s kulturním, politickým a národohospodář-ským životem všech slovanských národů. Z Čechů budou spoluič-mi v žurnále prof. J. Bidlo, prof. Masaryk. Redakce: Petrohrad, se nemocným lidem přímo od míst-ních jednotelů, ustanovených od — V Praze upoutala na sebe v literárních kruzích aktovka "O Sons Co., 19—25 So. Hoyno ave., lasku" od Anny Fisherové, která Chicago, Ill.

BAILEY & MACH.
ZUBNÍ LÉKÁRI.
3. poschodí, Paxton Bldg., 1010. a Farnam ulice
Tel. Douglas 1988. Ind. Phone A-1968.
OMAHA, NEB. 4417
Nejlépe vybavená zubolékařská Stádnice ve střed-
západě. Nejmodernější pomůcky. Práce první
řady. Ceny mírné.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku jest
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na čepu. PLEZENSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaría pivo. Pivo Anshouer. Bush a světově známé Faust ziskalo rozsláhou reputaci.
Kavárna pro dámy naláze se na rozsláhou podlaže. 4417

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD
Pravidelná poštovní a paroplavební doprava
z Baltimore do Brémen
přimo po nových dvojtubových poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun snosnosti:
Rhein, Main, Neckar, Cassell, Breslau, Koenig, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.
II. kajuta z Baltimore do Brémen od \$55.00 nahoru.
Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutní, která označena jest jako II. kajuta.
Všude jsou nově parníky jsou vyhradně nové, vřetelně zbudované a salony nádherné, jakožto kajuta se paluby. Elektrické osvětlení ve všech prostorách. Další spřávy podávají generální jednatele.
aneb jejich zástupci v semí.
A. SCHUMACHER & CO., No. 7. 8. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSMENTH & CO., 96 Dearborn Str., Chicago, Illinois.